

संपादकीय....

चीनची खुमखुमी

भांडवलशाहीप्रधान चीनमध्ये कम्प्युनिस्ट पक्षाची हुक्मशाही असून, रशियाप्रमाणेच तेथे लोकशाही औषधालाही अस्तित्वात नाही. शी जिनपिंग हे चीनचे राष्ट्राध्यक्ष असून, या पदावर आपण तहह्यात राहावे, अशी त्यांची इच्छा आहे; परंतु गेल्या महिचात जिनपिंग यांची बीजिंगच्या लक्षकी इस्पितलात वैद्यकीय चाचणी घेतली आणि त्यावेळी त्यांना कर्करेग झाल्याचे समर आल्याची बातमी एका नसचा हवाला देऊन बाहेर आली; परंतु ही बातमी खरी की खोटी, हे कलायला मार्ग नाही. त्यानंतर त्यांची पली आणि पीपल्स लिबरेशन आर्मीमधील (पीएल) माजी मेजर जनरल पेंग लीयूआन यांना कम्प्युनिस्ट पक्षाच्या पॉलीटट्युरोत बढती दिली जाणार असल्याचीही अफवा होती. चीनमध्ये इंटरनेटवर कडक नियंत्रण असून, अफवा पसरवणार्यावरही बारीक लक्ष ठेवले जाते. शिवाय सरकारविरोधी आवाज उठवणार्या लेखक, पत्रकार व विचारवंताना किंवा कुठल्याही प्रकारच्या बंदखोरांना अचानकपणे 'अदृश्य' केले जाते. एकेकाळचे जिनपिंग यांचे पट्टविष्ण्य आणि पराराष्ट्रमंत्री किन गंग हे पराराष्ट्रमंत्री असतानाच, गेल्या वर्षी गायब झाले आणि त्यांच्या जागी त्यांच्या आधीचे पराराष्ट्रमंत्री वांग यी यांची परत नेमणूक झाली. संरक्षणमंत्री ली शुकांग यांनाही पदावरुन हाकलले आणि नंतर ते कुठली दिसले नाहीत. परराष्ट्र धोरणाबाबतही दिवसेंदिवस चीनचा उत्तमात वाढत आहे. भारताचा अविभाज्य भाग असलेल्या अरुणाचल प्रदेशवर हक्क सांगत, चीनने त्या राज्यातील वेगवेगळ्या स्थळांना ३० नवीन नावे बहाल केली आहेत. चीनने अरुणाचल प्रदेशला 'झांगनान' असे नाव दिले आहे तो दक्षिण दिबेचा भाग असल्याचा चीनचा दावा आहे. खोडासाळण्या हा चीनच्या अंगी मुरलेला असून, अरुणाचल प्रदेशला भारताच्या कोणत्याही नेत्याने वा मंत्राने भेट दिली, तरीही चीनची अराडाओरड सुरु असते; परंतु पंतप्रधान नंदेंद मोदी, संरक्षणमंत्री राजनाथ सिंह यांनी फिकीर न करता त्या भागाचे दौरे केले आहेत. एवढे नव्हे, तर भारताचे लप्तकप्रमुखही अरुणाचलचा दौरा करून तेथील संरक्षण व्यवस्थेची पाहणी करत असतात. चीनला लडाखीका 'अपलाच' बाटो, पण चीनला काय वाटते, यावर गोषी ठरत नाहीत. अरुणाचलवर हक्क सांगत, तेथील सहा ठिकाणांना नवी नावे देण्याची ठूक चीनने प्रथम २०१७ साली केली आणि आजपर्यंत अशा नवीन नावांच्या चार याद्या प्रसिद्ध केल्या आहेत. पूर्व लडाखमधील सीमाप्रशारलाही दोही देशांत सातत्याने संघर्ष होत असतो. प्रत्यक्ष नियंत्रण रेखवरुन लक्षकर मागे घेण्याचे आक्षासन देऊनही चीन ते पाळत नाही. भारत आणि बांगलादेशमधील संबंध जवळचे असले, तरीही चीन बांगलादेशमध्ये पाणुडुक्यांसाठी तळ बनवत असून, बांगलादेशने भारतापेक्षा आपल्याला जवळचे मित्र मानावे, यासाठी चीनची थडपड सुरु आहे. आता अरुणाचल हा भारताचाच आहे व भविष्यातीही राज्यावर आहे. तेथील स्थळाची नावे बदलून चीनच्या हाती काहीही लागाणर नाही, असे खडे बोल परराष्ट्रमंत्री जयशंकर यांनी चीनला सुनवले आहेत. आज मी तुमच्या घरावे नाव बदलते, तर ते माझे होइल का? आमचे सेन्य प्रत्यक्ष नियंत्रण रेखवर तेनात आहे, असा खण्खणीत इशाराही जयशंकर यांनी दिला आहे. गेल्या वर्षी मोदी यांनी अरुणाचलचा दौरा करून, तवांग येथील सेला टनेलचे उद्घाटन केले होते. रणनीतीच्या दूरीने हे योग्य पाऊल असल्याचे तेव्हा मानले गेले होते. अरुणाचल हा भारताचा अविभाज्य भाग असल्याचे अमेरिकेनी मान्य केले आहे. चीनने जर तेथे अतिक्रमण केले, तर आम्ही त्याचा विरोधच करू, असे अमेरिकेने स्पष्ट केले आहे. अमेरिकेच्या या भूमिकेमुळे चीन खवळला असून, अमेरिका भारताला आमच्या विराधात विथावणी देत असल्याचा भंपक आरोपही चीनने केला आहे. चीन आणि भारतात अमेरिका भांडण लावत आहे आणि हाव अमेरिकेचा इतिहास असल्याचे चीनच्या संरक्षण मंत्रालयाचे प्रवक्ते, कर्नल वू कियान यांनी म्हटले आहे. खरे तर चीनच कुरापत काढत असून, अशावेळी भारताच्या रास्त भूमिकेस अमेरिकेने नैतिक पठिंग देण्याला 'विथावणी देणे' असे कसे मृष्टान येईल? चीनने भारताच्या हजारो चौरस फूट जमिनीवर अतिक्रमण केले आहे. त्याबद्दल मोदी चकार शब्दीकी काढत नाहीत, अशी टीका माजी संरक्षणमंत्री शरद पवार यांनी केली आहे. पवार हे संरक्षणमंत्री असताना चीनने अतिक्रमण केलेली भारताची एक इंच तरी भूमी परत मिळवण्यात त्यांना यश आले होते का? तसा त्यांनी प्रथम तरी केला होता का? पवारांचे आदर्श असलेल्या पंडित नेहरूंनी चीनच्या बाबतीत म्हटल होते की, ते स्वतः कात्पनिक जगात राहत होते, त्यामुळे त्यांनी १९५४ मध्ये चीनबरोबर पंचशील करार केला. तिबेटमधील भारतीय सैन्यदल परत बोलावले. तिबेट ही चीनचा अविभाज्य भाग आहे, हे भारताने मान्य केले. नेहरूंनी देशातील मुख्यमंत्रांना १५ नोव्हेंबर, १९५४ रोजी लिहिलेल्या पत्रात चीनचे पंतप्रधान चौ एन लाय यांच्याशी झालेल्या चर्चेचा वृत्तांत कळवला होता. त्योवेळी चीनने प्रसिद्ध केलेले सीमाभागातील नकाशे भारताचा बराच भाग चीनचा असल्याचे दाखवत होते, याच उल्लेखी या पत्रात होता; परंतु चीनबाबत नेहरू गफिल राहिल्यामुळे १९६२ मध्ये यिनी आक्रमणामुळे भारताचे प्रवंड नुकसान झाले. उलट मोदी यांनी सरेवर आल्यानंतर चीनीशी संबंध सुधारण्याचा प्रामाणिक प्रयत्न केला; परंतु डोकलाम असो अथवा गलवान खोरे, तेथील चिनी आगळ्यकीला जशास तसे उत्तरही त्यांनी दिले. तसेच अनेक चिनी अॅप्सवर बंदी घालून चीनला इशाराही दिला. हे सारे लक्षात न घेता, देशाच्या संरक्षणाच्या बाबतीत आपण राजकारण करत नाही, या भूमिकेला पवार स्वतः छेद देत आहेत. कॉर्प्रेस नेहे राहुल गांधी तर चीनबाबत केंद्र सरकारवर तोंडाला येईल ते आरोग करत असतात; परंतु चीनला चोख उत्तर देण्यास केंद्र सरकार समर्थ असून, अशावेळी संकुचित राजकारणाला थारा न देता, केंद्राच्या मागे विरोधकाही ठामपणे उभे राहणे आवश्यक आहे.

संवेदनशील मनाचे साहित्यिक : प्रज्ञाधर ढवळे

नांदेडच्या फुले आंबेडकरी साहित्य चळवळीत मागील एक दशकान्हान अधिक काळ सक्रिय असणाऱ्या साहित्यिकांमध्ये कौवी, समीक्षक प्रज्ञाधर ढवळे यांचे नाव अग्रक्रमाने घावे लागेल. विषमतावादी समाजाध्यवरथा आणि मनुवादी विचारासंस्कृतीचा विधवस करण्याचा विद्वान्ह्यत्वांचा ठायी असल्यामुळे त्याच्यातील आंबेडकरी 'पंथर कार्यकर्त्याचा' गुण स्वरूप बसू देत नाही.

अत्यंत संवेदनशील मनाच्या आणि निधड्या छातीच्या म्हणजेच पर्यायात आंबेडकरी 'पंथर कार्यकर्त्याचा' गुण स्वरूप बसू देत नाही.

नवोदितानां लिहित करण्याचा प्रयत्न असो वा नांदेड जिल्हातीलच नव्हे तर विदर्भ, मराठाड्यातीलच साहित्य संस्थाना पाठबळ देण्याचा सरांचा सातत्याने प्रयत्न राहिला आहे. माझ्या

चांद्र पौणिमेच्या प्रकाशात उजळून काढले आहे. मानवी जीवनाचे जळजळीत वास्तव मांडण्याची ताक्की काय साहित्यिकांमध्ये सूजनशील मनाला यावी हा या मागचा उद्घेक काय पौणिमेच्या संकल्पक म्हणून ढवळेचा असला पाहिजे. हे त्याच्या कार्यकौतीचे वेगळेपण आहे, ते याठिकाणी अधोरेखित झाल्याचावून राहत नाही.

नवोदितानां लिहित करण्याचा प्रयत्न असो वा नांदेड जिल्हातीलच नव्हे तर विदर्भ, मराठाड्यातीलच साहित्य संस्थाना पाठबळ देण्याचा सरांचा सातत्याने प्रयत्न राहिला आहे. माझ्या

पुढाकारातून आयोजित होणाऱ्या परिषदा, साहित्य संमेलने, महोत्सवांच्या यशस्वी आयोजनात ढवळे यांचे नेमे योगदान राहिले आहे. संयोजन समितीचा सदस्य ते स्वागताध्यक्ष अशी सर्व पदे पदे पुढाकारातून आयोजित होणाऱ्या परिषदा, साहित्य संमेलने, महोत्सवांच्या यशस्वी आयोजनात ढवळे यांचे नेमे योगदान राहिले आहे. हटकर, माझ्यापासून सुरुवात करा, तुम्ही नियोजन करा! मी सारांचे कायमध्ये आपल्याचा एकांकी तात्पर्य आहे. संयोजन समितीचा सदस्य ते स्वागताध्यक्ष अशी सर्व पदे पदे पुढाकारातून आयोजित होणाऱ्या परिषदा, साहित्य संमेलने, महोत्सवांच्या यशस्वी आयोजनात ढवळे यांचे नेमे योगदान राहिले आहे. हटकर, माझ्यापासून सुरुवात करा, तुम्ही नियोजन करा!

नांदेड पुढाकारातून आयोजित होणाऱ्या परिषदा, साहित्य संमेलने, महोत्सवांच्या यशस्वी आयोजनात ढवळे यांचे नेमे योगदान राहिले आहे. संयोजन समितीचा सदस्य ते स्वागताध्यक्ष अशी सर्व पदे पदे पुढाकारातून आयोजित होणाऱ्या परिषदा, साहित्य संमेलने, महोत्सवांच्या यशस्वी आयोजनात ढवळे यांचे नेमे योगदान राहिले आहे. हटकर, माझ्यापासून सुरुवात करा, तुम्ही नियोजन करा!

नांदेड जिल्हातीलच नव्हे तर विदर्भ, मराठाड्यातीलच साहित्य संस्थाना पाठबळ देण्याचा सरांचा सातत्याने प्रयत्न राहिला आहे. माझ्या

पुढाकारातून आयोजित होणाऱ्या परिषदा, साहित्य संमेलने, महोत्सवांच्या यशस्वी आयोजनात ढवळे यांचे नेमे योगदान राहिले आहे. हटकर, माझ्यापासून सुरुवात करा, तुम्ही नियोजन करा!

नांदेड जिल्हातीलच नव्हे तर विदर्भ, मराठाड्यातीलच साहित्य संस्थाना पाठबळ देण्याचा सरांचा सातत्याने प्रयत्न राहिला आहे. माझ्या

पुढाकारातून आयोजित होणाऱ्या परिषदा, साहित्य संमेलने, महोत्सवांच्या यशस्वी आयोजनात ढवळे यांचे नेमे योगदान राहिले आहे. हटकर, माझ्यापासून सुरुवात करा, तुम्ही नियोजन करा!

नांदेड जिल्हातीलच नव्हे त

नारायण मूर्ती राहिले होते १२० तास उपाशी; पाच दिवस उपाशी राहिल्याने शरीरावर काय परिणाम होतात?

देशातल्या आयटी क्षेत्रातील दुसरी सर्वांत मोठी कंपनी इन्फोसिसचे संस्थापक एन.आर. नारायण मूर्ती हे त्यांच्या व्यावसायिक कौशल्यांबोद्देश बेंधडक विधानांमुळे ही नेहमीच चर्चेत असतात. अलीकडे त्यांनी सुयुक राहिले आयोजित केलेल्या कार्यक्रमात उपाशी राहण्यासंदर्भात एक अनुभव शेअर केले. ५० वर्षांपूर्वी युगेमध्ये हिचाहयकिंग करताना ते जवळपास १२० तास उपाशी राहिले होते; ज्याचा अनुभव त्यांनी शेअर केला. म्हणून नारायण मूर्ती राहिले होते १२० तास उपाशी नारायण मूर्ती म्हणाले की, तुमच्यापैकी अनेकाना उपाशी राहण्याचा जितका अनुभव नसेल तितका मला आहे. ५० वर्षांपूर्वी जेव्हा मी युगेमधील बल्योरिया (तेव्हा युगेमधील आणि आजचे सर्विंग) मधील सीमेवर असलेल्या निश नावाच्या टिकाणी हिचाहयकिंग करताना मी १२० तास उपाशी होतो. काही न खाता हा प्रवास सुरु होता. 'अविव्हॅमेट्स इन फूड सिक्युरिटी : इंडियाज स्ट्राइक्स टू स्टर्टेनेबल डेलीपॅकेट गोल्स' या विषयावरील संयुक्त राहण्याच्या साताला संबोधित करताना त्यांनी हा अनुभव शेअर केला. पण, अशा प्रकार एखादी व्यक्ती उपाशी राहिली, तर त्याचे तिच्या शरीरावर काय परिणाम होतात? याबाबत आपण डॉक्टरांचे मत जाणून घेऊ. 'द इंडियन एक्स्प्रेस' शी बोलताना उजाला सिप्रेस मुप्र ऑफ हॉस्पिटल्सच्या आहारतज्ज्ञ डॉ. एकता सिंघावल यांनी की, पाच दिवसांपेक्षा जास्त किंवा १०० तासांपेक्षा जास्त काळ उपाशी राहिल्यास शरीरावर त्याचे गंभीर परिणाम होऊ शकतात. जर एखादी व्यक्ती केवळ पापी पीत राहिली; पण अन्न खात नसेल, तर तिचे शरीर ऊर्जा मिळविण्यासाठी ऊर्जाचा वापर करण्यास सुरुवात करते. जेव्हा शरीरातून फेटी अॅसिडचे प्रमाण घटते तेव्हा शरीर प्रोटीनवर काम सुरु ठेते. पण, आठवडाभर उपाशी राहिलेल्या व्यक्तीचे शरीर शेवटी प्रोटीन मिळविण्यासाठी सक्रियपणे स्नायूंच्या उर्तीचे विघटन करण्यास सुरुवात करते, असे पुण्यातील बाणेमधील मणिपाल हॉस्पिटलचे सल्लागार व गॅस्ट्रोएन्टरोलॉजी डॉ. प्रसाद भारते म्हणाले. खूप दिवसांपासून उपाशी असलेल्या व्यक्तीचा मेंदू केटोन बांधीज वापरण्यास सुरुवात करतो, हे केटोन, जे चरबीच्या विघटनाने तयार होतात. मेंदू केटोन्सवर कार्य करू शकतो; परंतु ते ग्लुकोजांतक कार्यक्षम नाही. पण, मेंदू दीर्घकाळ केटोनवर अवलंबून असेल, तर मेंदूचे स्नायू कमजोर होऊ शकतात,

असे दिल्हीतील पीतमपुरा येथील मधुबन डायट क्लिनिकचे आहार सल्लागार निमिषा जेन यांनी सांगितले. डॉ. जेन पुढे म्हणाले की, अशा परिस्थितीत चयापचय, वाढ व तापावाचे नियमन करण्याचा संप्रेरकावर परिणाम होतो. उदाहरणार्थ, शरीर तणाव संप्रेरक कॉर्टिसॉलचे अधिक उत्पादन तयार करते; ज्यामुळे स्नायूंचे नुकसान होते आणि चरबीचा संचय होऊ लागतो. पण, खूप दिवस उपाशी राहिल्याने नेशन्य, चिंता, चिंधचिंडेपणा वाढण्यासह मुळ बदलू शकतो. त्यामुळे मेंदूची कार्यपद्धती बिघू शकते. त्यावर डॉ. सिंघावल यांनी एखादी व्यक्ती उपाशी राहिल्यास त्याची व्यावाही असलेल्या उत्पादन तयार होतो. असंतुलित यांनी नमूद केले की, यामुळे चक्र येणे, हृदयाचे अनियमित ठोके व स्नायूंच्ये पेटके यासारखी लक्षणे दिसू शकतात. ५) अवयवांचे नुकसान दीर्घकाळ उपाशी राहिल्याने हृदय, यकृत व मूर्तीपैद यासारख्या महत्वाच्या अवयवांवर ताप येते.

संगितले आहे. खूप दिवस उपाशी राहिल्यास शरीरावर काय परिणाम होतात? १) पौष्टिक घटकांची कमतरता खूप दिवस उपाशी राहिल्यास शरीरास आवश्यक पौष्टिक घटकांची कमतरता निमिषा होते, जीवासत्त्व, खनिजे व प्रथिंग, कर्बो दक्मांमध्ये व चर्ची यांसारख्या मँको-न्यूट्रिटिव्समध्ये कमतरता निर्माण होऊ शकते. त्यामुळे रोगप्रतिकारक शक्ती कमजोर होऊ शकते. अवयवांचे कार्य बिघू शकते आणि संपूर्ण शरीराची आरोग्य यंत्रणा विस्कलित होऊ शकते, असे डॉ. सिंघावल म्हणाले. २) अशक्तपणा शरीरास पुरेस अन्न न मिळाल्याने शरीर ऊर्जा मिळविण्यासाठी स्नायूंच्या ऊर्जांची तर्तीचे विघटन करण्यास सुरुवात करते. त्यामुळे स्नायू कमजोर होऊ लागतात. परिणामी अशक्तपणा, थकवा आणि शारीरिक कार्य करताना अडचणी येतात, असे डॉ. सिंघावल म्हणाले. ३) चयापचय क्रियेत विघू दीर्घकाळ उपाशी राहिल्याने शरीरातील चयापचय क्रियेत विघू होऊ शकतो; ज्यात शरीरात ऊर्जा वाचविण्यासाठी चयापचय क्रिया मंदावते. डॉ. सिंघावल यांच्या म्हणाण्यासुरास उपाशी राहिल्यामुळे वजन कमी होण्यासह आणि दीर्घकाळपर्यंत स्नायूंचे प्रमाण राखणे कठीन होऊ शकतो. ४) इलेक्ट्रोलोइट असंतुलन खूप दिवस उपाशी राहिल्यास शरीरातील सोडियम, पोटॅशियम व मॅग्नीशियम यांसारख्या इलेक्ट्रोलोइट्सचे कार्य असंतुलित होते. सिंघावल यांनी नमूद केले की, यामुळे चक्र येणे, हृदयाचे अनियमित ठोके व स्नायूंच्ये पेटके यासारखी लक्षणे दिसू शकतात. ५) अवयवांचे नुकसान दीर्घकाळ उपाशी राहिल्याने हृदय, यकृत व मूर्तीपैद यासारख्या महत्वाच्या अवयवांवर ताप येते. सिंघावल म्हणाले की, कालातराने यामुळे अवयवांचे नुकसान होऊ शकते आणि आरोग्याला त्रास होण्याचा धोका वाढ शकतो. ६) मानसिक आणि भावनिक प्रभाव डॉ. सिंघावल यांच्या मरे, उपाशी राहिल्याने मानसिक आणि भावनिक आणि भावनिक आरोग्याबरही गंभीर परिणाम होऊ शकतो; ज्यामध्ये मूळ बदलणे, चिंधचिंडेपणा वाढण्यासह मूळ बदलू शकतो. त्यामुळे मेंदूची कार्यपद्धती बिघू शकते. त्यावर डॉ. सिंघावल यांनी एखादी व्यक्ती उपाशी राहिल्यास त्याची व्यावाही असलेली उत्पादन तयार तापावर त्यावर डॉ. सिंघावल म्हणाले.

मुले सतत अंगठा चोखतात? 'या' शब्दांच्या उच्चारणात निर्माण होऊ शकतो दोष

लहान मुलांमध्ये काही सवयी लहान वयात सामान्य विकासाच्या भाग म्हणूनच दिसतात. ज्या तापुरुत्या असून वेळेसोबत नाहीश होतात. जर या सवयी सुरुच राहिल्या तर मुख व दाताचे आरोग्य बिघू शकते. जर से आता चोखण्याची सवयी असल्यास २, त, द शब्दांच्या उच्चारणावर प्रकार असलेली शारीरीक दंत महाविद्यालय व रुग्णालयातील बाल दंत रोगाशास्त्र विभागातून पुढे आली. तीन वर्षांनंतरही बालाचे अंगठा चोखण्ये सुरुच असेल तर त्याचा दातावर परिणाम होतो. दात पुढे येण्याचा मोठा थोका असेतो. दृध्याचे दात पडल्यावर पक्का दात येताना दातासह हुवुवीचा आकार बिघूपूर्णाची शवक्या असते. लाना अशा चुकीच्या सवयी सोडविण्यासाठी पालकांनी प्रयत्न करावे, असे डॉ. रितेश कल्पसरकर म्हणाले. मुलांच्या या सवयी घातक अंगठा चोखण्ये दातांनी नाख तोडणे सतत ओढ चावणे तोंडांने थास घेणे विविध सवयीचे दुष्परिणाम : बोलताना जीभ बाहेर काढण्याचे प्रकार दिसतात. काही शब्द तोंडातल्या तोंडात बोलत असल्याचे दिसून येते. तोंडाच्या आसपासच्या ऊर्तीना मोठी हानी पाहीचते. जीभ बाल्याने तोंड करू होऊ शकते. थासाची दृध्याची होणे. दात किडणे आणि हिरड्याचे अंजार होणे. चुकीच्या तोंडी सवयीचा मुखवरच नाही, तर आरोग्यावर नाही तर दिसण्यावर देखील परिणाम होतो. पुढे त्यांच्या आसपिकतेवर परिणाम होण्याची शवक्या आहे. अशा तोंडी सर्वांच्या उपचारासाठी असलेली थोका असेतो. दृध्याचे दात पडल्यावर पक्का दात येताना दातासह हुवुवीचा आकार बिघूपूर्णाची शवक्या असते. लाना अशा चुकीच्या सवयी सोडविण्यासाठी पालकांनी प्रयत्न करावे, असे डॉ. रितेश कल्पसरकर म्हणाले. मुलांच्या या सवयी घातक अंगठा चोखण्ये दातांनी नाख तोडणे सतत ओढ चावणे तोंडांने थास घेणे विविध सवयीचे दुष्परिणाम : बोलताना जीभ बाहेर काढण्याचे प्रकार दिसतात. काही शब्द तोंडातल्या तोंडात बोलत असल्याचे दिसून येते. तोंडाच्या आसपासच्या ऊर्तीना मोठी हानी पाहीचते. जीभ बाल्याने तोंड करू होऊ शकते. थासाची दृध्याची होणे. दात किडणे आणि हिरड्याचे अंजार होणे. चुकीच्या तोंडी सवयीचा मुखवरच नाही, तर आरोग्यावर नाही तर दिसण्यावर देखील परिणाम होण्याची शवक्या आहे. अशा तोंडी सर्वांच्या उपचारासाठी असलेली थोका असेतो. दृध्याचे दात पडल्यावर पक्का दात येताना दातासह हुवुवीचा आकार बिघूपूर्णाची शवक्या असते. लाना अशा चुकीच्या सवयी सोडविण्यासाठी पालकांनी प्रयत्न करावे, असे डॉ. रितेश कल्पसरकर म्हणाले.

रणरणत्या उन्हात अल्ट्राव्हायोलेट किरणांपासून असा करा आपल्या त्वचेचा बचाव!

संरक्षण करतात. कारण उन्हाचा थेट परिणाम कपड्यावर होतो. साधारण स्टोल धेत्याल्यानंतर एक्सप्रेसरखा करून तो बांधावा कमी होत असल्यामुळे तीव्र उन्हाचा सामाना करताना सनबर्नचा धोका वाढतो. नोकरदार महिला, महाविद्यालयीन तरुणीना दुचाकी चालवताना उन्हासोबत प्रदूषणाचा सामाना करावा लागतो. सिग्रेलवर, द्राफिकमध्ये अधिक वेळ थाबल्यावर कोणताही ड्रेस, साडी परिणाम केला असला तरी हात, मान पूर्णपणे झाकली जात नाही. त्यातून त्वचा कोरडी होउन काळपटपणा येतो शिवाय त्वचेची आग होते. अशा परिस्थितीत बाहेर करता येते. त्यामध्ये केवळ पांढरा आणि स्क्रीन असे दोनच रंग येतात. त्यामुळे यांची व्यापार वेळवर त्वचेची अवैधिक असले तरी पांढर्यांच्या रंगाला पसंदीदी दिली जाते. सध्यातील सनकोटरवर परिणाम कपड्यावर होतो. साधारण देतो. स्टोल वर्षाचे वर्षाचे वाढ तो बांधावा लागतो. औझोनचा थर

लातूर लोकसभा मतदारसंघात भारतीय जनता पार्टीद्वारे
सुधाकर शंगारे यांच्या निलंगा मतदार संघात गाठीभेटी संपन्न.

लातूर- भारतीय जनता पार्टीच्या प्रचाराचे संयोजक, माजी मंत्री आणि आमदार श्री. संभाजीराव पाटील निलंगेकर द्वारे आयोजित महा विजय २०२४ अभियानांतर्गत मतदारांच्या निलंगा विधानसभा मतदारसंघात गाठीभेटी घेण्यात येत आहेत निलंगा विधानसभा मतदार संघातील अनेक प्रतिष्ठित नेते, व्यापारी, डॉक्टर्स, शैक्षणिक संस्था, शुभ मंगल कार्यालयांचा अशा भेटी देऊन नरेंद्र मोदी यांच्या पुढाकारातून महायुती सरकार विकसित भारत ही संकल्पना राबविण्यात यशस्वी झाली असून पुन्हा एकदा नरेंद्र मोदी यांचे हात बळकट करून देशाच्या पंतप्रधानपदी विराजमान करण्यासाठी आपली साथ आवश्यक आहे असे आवाहन श्री. सुधाकरराव श्रृंगारे यांनी केले. माजी मंत्री आमदार संभाजीराव पाटील निलंगेकर यांच्या समवेत निलंगा शहरात छत्रपती शिवरायांच्या पुतळ्यास वंदन करून कार्यकर्ता दौऱ्याचा शुभारंभ केला. तदनंतर शहरात आमदार संभाजीराव पाटील निलंगेकर यांच्या निवासस्थानी स्नेह भेट. पीर पाशा दर्गा येथे चादर अर्पण, निळकंठेश्वर मंदिर व विडुल रुक्माई मंदिर येथे मनोभावे दर्शन, यांच्या निवासस्थानी स्नेह भेट देऊन परिसरातील नागरिकाशी मुक्त संवाद साधला .निलंगा शहरातील भगवान गौतम बुद्ध, भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार, महामानव डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकर, माजी मुख्यमंत्री कर्मयोगी डॉक्टर शिवाजीराव पाटील निलंगेकर यांना नमन, सुप्रसिद्ध व्यापारी प्रल्हाद बाहेती निवासस्थान, मुशिर कादरी यांचे हॉटेल,

चाऊस यांच्या हॉटेल व निवासस्थान, ज्येष्ठ मान्यवर
श्री. निलकंठ पेटकर, श्री. वीरभद्र स्वामी, निलंगा
नगरपालिकेचे माजी नगराध्यक्ष बाळासाहेब शिंगाडे
यांच्या निवासस्थान आदी ठीकाणी
वंदन आणि स्नेह भेटी केल्या.
पुढील प्रवासादरम्यान गुरुनाळ
गावच्या ग्रामस्थांची स्नेहभेट घेऊन
सत्कार स्वीकारला. तसेच अनंत
गोमसाळे यांचे सुपुत्र चि .अमोल
व चि. सौ. का. राजश्री यांच्या
शुभविवाहास उपस्थित राहून
नमदाम्पत्यास भावी सुखी वैवाहिक
जीवनासाठी शुभेच्छा दिल्या.

वलांडी शहरात छत्रपती
शिवाजी महाराज चौकात
छत्रपती शिवाजी महाराज,
भारतीय राज्य घटनेचे शिल्पकार डॉक्टर बाबासाहेब
आंबेडकर यांच्या पुतऱ्यास पुष्पहार अर्पण करून
वंदन केले. शहरातील बालाजी मंदिर येथे मनोभावे
दर्शन घेऊन नागरिकांच्या उन्नतीसाठी यावेळी
प्रार्थना करण्यात आली हुड्गे यांच्या कापड दुकान
प्रतिष्ठानला स्नेह भेट देऊन जनतेशी संवाद साधला.

देवणी येथील श्री सद्गुरु शेषनाथ महाराज
देवस्थानात पूजा करून विरेंकवर्धिनी माध्यमिक
विद्यालय, देवणी नगरपालिकेचे माजी नगराध्यक्ष
वैजनाथ आषुरे यांच्या निवासस्थानी सस्नेह भेट दिली.

याचेळी भाजपा प्रदेश चिटणीस आणि लातूर जिल्हा प्रभारी श्री. किरणजी पाटील, भाजपा जिल्हा सरचिटणीस श्री. संजय दोरवे, भाजपा जिल्हा सरचिटणीस श्री. भारत चामे, भाजपा युवा मोर्चा ग्रामीण जिल्हाध्यक्ष श्री. अमोल निडवडे, शिवसेना जिल्हाप्रमुख (शिंदे गट) श्री. शिवाजीराव माने, उपजिल्हाप्रमुख श्री. विनोद आर्य, जिल्हा उपाध्यक्ष श्री. शेषराव मोरे, भाजपा तालुका अध्यक्ष श्री. कुमुद लोभे, माजी नगराध्यक्ष श्री. वीरेंद्र स्वामी, निलंगा विधानसभा निवडणूक प्रमुख श्री. दगडू साळुंखे, शहर भाजपा युवा मोर्चा अध्यक्ष श्री. तम्मा माडीबोने, रिपाई जिल्हा उपाध्यक्ष श्री. अंकुश ढेरे, शिवसेना तालुकाप्रमुख तानाजी सूर्यवंशी, मुस्ताक शेख, सुधीर पाटील, संजय हलगरकर, रवी कांबळे, दत्ता मोहोळकर, काशिनाथ गरिबे, तालुकाध्यक्ष रामलिंगश्वर शेरे, माजी जि.प. अध्यक्ष श्री. पंडितराव धुमाळ, श्री. दीपक मगे, श्री. मुस्ताक शेख, श्री. सुधीर पाटील, श्री. दत्ता मोहोळकर, रिप्लिकन पार्टी ऑफ इंडीया जिल्हा उपाध्यक्ष श्री. अंकुश ढेरे, श्री. मनोहर पटणे, श्री. शंकर पाटील तळेगावकर, श्री. मनोहर पाटील, श्री. दिलीप मगे, श्री. संदीप पेठे, श्री. अनिल मस्के, प्राचार्य डी. वी.राजे याचेसह कार्यकर्ते, पदाधिकारी, शिवसैनिक, नव मतदार व परिसरातील नागरिक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

**भाजपने शिंदे, पवाराना
ताटाखालचे मांजर
बनविले. झंबाटास हानवे**

छत्रपती संभाजीनगर, : भारतीय जनता पक्षाने मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे आणि उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांना ताटाखालचे मांजर बनविले आहे. दोघांनाही भाजपच्या लेखी कवडीची किंमत ठेवलेली नाही. भाजप म्हणेल, तेच त्यांना करावे लागत आहे, अशा शब्दांतून शिवसेना उद्धव ठाकरे पक्षाचे नेते आणि विधान परिषदेतील विरोध पक्ष नेते अंबादास दानवे यांनी एकनाथ शिंदे आणि अजित पवार यांच्यावर टीकाकाऱ्या सोडले. दानवे यांनी गुरुवारी (दि.४) छत्रपती संभाजीनगरात पत्रकारांशी संवाद साधला. राज्यात लोकसभा निवडणुकीत शिवसेना शिंदे गटाला त्यांचे काही उमेदवार बदलाले लागले. त्याबाबत विचारले असता दानवे म्हणाले, एकनाथ शिंदे असोत किंवा अजित पवार असो या दोघांची अवस्था सध्या वाईट झाली आहे. त्यांना भाजप म्हणेल तेच करावे लागत आहे भाजपच्या सांगण्यावरुन त्यांना उमेदवार बदलावे लागत आहेत या आधीही शिवसेना भाजपची युती होती. पण तेहा शिवसेनेचे उमेदवार कोण असावा, हे सांगण्याची भाजपची कधी हिंमत झाली नाही. कारण उमेदवार हा तो पक्ष ठरवत असतो. मित्र पक्षाला त्यात ढवळाढवळ करण्याचा अधिकार नसतो. पण इथे भाजपने शिंदे पवारांना ताटाखालचे मांजर बनविले आहे, असे दानवे म्हणालेले सध्या महायुतीची अवस्था वाईट झाली आहे. त्यांना राज्यात कुठेही कुवटीचे उमेदवार मिळत नाहीत, असा आरोपही दानवे यांनी केला. छत्रपती संभाजीनगरात शिवसेना उद्धव ठाकरे पक्षाने आपला उमेदवार आधीच जाहीर केला आहे.

महात्मा बसवेश्वर महाविद्यालयात सेल्फी पॉइंटचे उद्घाटन

लातूर दि. ०४ एप्रिल सहाय्यक
निवडणूक निर्णय अधिकारी, ४१-लातूर
लोकसभा मतदारसंघ (अ.जा.) तथा
उपविभागीय अधिकारी यांचे कार्यालय,
लातूर यांच्या मार्गदर्शनानुसार २३५-
लातूर शहर मतदार संघ स्वीप अंतर्गत
महात्मा बसवेश्वर महाविद्यालयात मतदार
जागृती रैली काढणे, विविध स्पर्धा
आयोजन करणे, असंघटित कामगारांचे
पथनाट्यद्वारे प्रबोधन करणे, रंग
लोकशाहीचा अंतर्गत मतदार जागृती
ट्यटू, टोप्या तयार करणे, मतदार
जागृतीसाठी प्रिटींग बनविणे, चित्रकला स्पर्धा,
रागोळी स्पर्धा आणि रंग भरण स्पर्धा, भारत
भाग्य विधाता गट स्थापन करणे, स्वाक्षरी मोहीम,
दिव्यांग मतदारांना संकल्प पत्र देणे आणि चुनावी
पाठशाला अशा दहा कलमी कार्यक्रमातर्गत
महात्मा बसवेश्वर महाविद्यालयात सेलफी पॉइंटचे
उद्घाटन महाविद्यालयाचे प्रभारी प्राचार्य डॉ.
संजय गवई यांच्या हस्ते करण्यात आले यावेळी
उपायाचार्पण दर्त्ते उपायाचार्पण उपायाचार्पण

प्रा. संजय पवार, पर्यवेक्षक प्रा. शिवशरण हावळे, डॉ. बाळासाहेब गोडबोले, कार्यालय प्रमुख नामदेव बेंद्रगे, डॉ. अभय धाराशिवे आणि एन.सी.सी.कॅडेट्स यांची उपस्थिती होती.

यावेळी बोलताना डॉ. संजय गवई म्हणाले की, आपल्या लातूर लोकसभा मतदारसंघांमध्ये ०७ मे २०२४ रोजी मतदान होत आहे तेव्हा मतदान प्रक्रियेमध्ये सक्रिय सहभागी करून घेण्यासाठी सर्वाना प्रोत्साहित करावे असेही ते म्हणाले.

संभाजीराजे - संजय मंडलिक

रांच्या भेटीवो चर्चाव्हा उद्घाटन

सरवडे: महाविकास आघाडीचे लोकसभेचे उमेदवार शाहू महाराज छत्रपती यांचे सुपुत्र संभाजीराजे छत्रपती व आणि महायुतीचे उमेदवार खासदार संजय मळलिक आज (दि.४) एकत्र आले. यावेळी हास्य व हस्तांदोलनाने भेट होताच सर्वांच्याच चर्चेचा विषय ठरला. दोन दिग्गजांनी निवडणूक विषयावर कोणतेही भाष्य न करता आगदी हसतखेलत औपचारिक गप्पा मारल्या. परंतु, या ऐकठीची निवडणूक सोडाव ऐटिगावत चर्चेत्ता उथापा आले आवे

संभाजीराजे व खासदार मंडलिक हे सुनियोजित कार्यक्रमामुळे राधानगरी तालुक्यातील सरवडे येथील गोकुळचे संचालक व बिंद्रीचे माझी उपाध्यक्ष लोकनेते स्व. विजयसिंह कृष्णाजी मोरे यांच्या प्रथम पुण्यस्मरणास अभिवादन करण्यासाठी कार्यकर्त्यासह आले हाते. दरम्यान, हे दोघे अचानक एकमेकांसमोर आले. दोघांनी हस्तांदोलन केले. आणि हस्य करत चर्चा केली. दोघांच्या भेटीत काय चर्चा दोने गा उत्पन्नकर्त्तव्ये कार्यक्रमावृत्ती याच्यांपेटी मर्गी

**औचा तालुक्यात गाळ मुक्त धरण, गाव
युक्त शिवार योजना प्रभावीपणे राबवा -
लातूर जिल्हाधिकारी वर्षा राकूर- घुगे ..**

औंसा / प्रतिनिधी : - औंसा तालुक्यात गाळ मुक्त धरण, गाव युक्त शिवार योजना प्रभावीपणे राबविण्यासाठी लातूर जिल्हाधिकाच्यांच्या उपस्थितत औंसा तालुक्यातील मौजे मातोळा, लोहटा, माकणी, आशिव गावाची पाहणी करण्यात आली असून यावेळी लातूरचे जिल्हाधिकारी वर्षा ठाकूर -द्युगे मऱ्डम याच्यासह उपविभागीय अधिकारी औंसा - रेणापूरचे अविनाश कोरडे, औंशाचे तहसीलदार भरत सुर्यवंशी, जलसंपदा विभागाच्या कार्यकारी अभियंता अमर पाटील, जिल्ह्याचे जलसंधारण अधिकारी अ शि. कांबळे उपस्थित होते. या विषयी वृत्त की, दि. ०३ एप्रिल २०२४ बुधवार रोजी सायंकाळी ०४ : ०० वाजता अचानक प्रकल्पाच्या क्षेत्रीय कामाची पाहणी करण्यात आली. या सोबत लातूर जिल्ह्यातील पिण्याच्या पाण्याचा स्रोत, पाणी टंचाई परिस्थिती बाबत तपासणी, आरक्षित पाणीसाठा प्रतिबंधात्मक उपाययोजना, सद्यस्थितीतील पाणीसाठा उपलब्धता, त्यावर अवलंबून गाव, तालुके, तांडा वस्ती इत्यादी बाबत सखोल विचारणा करण्यात आली. औंसा तालुक्यातील विविध गावांमध्ये 'गाळ मुक्त धरण, गाव युक्त शिवार' योजना प्रभावीपणे राबविण्यासाठी सुचना व मार्गदर्शन करण्यात आले, औंसा तालुक्यात सध्याच्या पस्थितीतील पाणी टंचाई व उपाय योजना प्रभावीपणे राबविण्यासाठी तसेच पाण्याचा जलस्रोत वाढविण्यासाठी, पाणी साठा वाढविणे व जमीन सुपीक होणे व शेतकऱ्यांच्या उत्पन्नात वाढ होण्यासाठी प्रयत्न करण्याची गरज आहे यावर उपाय योजना म्हणून लातूर जिल्हाधिकाच्यांच्या उपस्थितत औंसा तालुक्यातील विविध गावांमध्ये भेटी दिल्या. यावेळी क्षेत्रिय सर्व अभियंता व कर्मचारी यांचा सोबत काम करत महसूल, गाव पातळी वरील सर्व कर्मचारी आणि अधिकारी यांचा सहभाग बाबतीत प्रकल्पा स्थळी सूचना व आदेश दिले, सोबत सेवाभावी संस्थांच्या कामाची पाहणी केली आणि सर्व ग्रामस्थ, शेतकरी, लाभधारक यांच्या सोबत संवाद साधत सहभाग नोंदविण्याबाबत चर्चा करून 'गाळ मुक्त धरण, गाळ युक्त शिवार योजना प्रभावीपणे राबविण्याच्या सूचना करण्यात आल्या, यावेळी जलसंपदा विभागाच्या कार्यकारी अभियंता अमर पाटील, जलसंपदा विभागाचे उपविभागीय अधिकारी अभियंता नितीन बी. पाटील यांच्या सह सर्व क्षेत्रीय अभियंते, महसूल गाव पातळीवरील अधिकारी कर्मचारी उपस्थित होते.

बीजेपी'चे राज्यभर बूथ विजय अभियान, लोकसभा निवडणुकीची जोरदार तयारी

युळ : लाकसमा निवडणुकीच्या तयारीवा एक माग म्हणून भारतीय जनता पार्टीतर्फे राज्यभर तीन एप्रिलपासून सहादिवसीय 'बूथ विजय अभियान राबविण्यात येत आहे, अशी माहिती भारतीय जनता पक्षाचे प्रदेश प्रवक्ते प्रदीप पेशकार यांनी दिली. सहादिवसीय बूथ विजय अभियानांतर्गत आज येथे पत्रकार परिषद झाली. यावेळी व्यासपीठावर भारतीय जनता पक्षाचे महानगर जिल्हाध्यक्ष गजेंद्र अंपळकर, प्रदेश प्रवक्ते संजय शर्मा, प्रदेश प्रवक्ते गोविंद बोरसे, भाजपचे जिल्हा महामंत्री यशवंत येवलेकर, जिल्हा प्रवक्ता श्यामसुंदर पाटील, भाजयुमोचे महानगर जिल्हाध्यक्ष आकाश परदेशी आदी उपस्थित होते. पेशकार म्हणाले, की लोकसभा निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर भाजपने ४०० पारचा नारा दिला आहे. तसेच प्रत्येक लोकसभा मतदारसंघातील भाजपच्या उमेदवारांना प्रत्येक बूथवर गेल्या वेळच्या निवडणुकीपेक्षा ३७० मते वाढविण्यासाठी विविध उपक्रम हाती घेण्यात आले आहेत. महायुतीच्या उमेदवाराच्या विजयाचे मताधिक्य वाढविण्याचे प्रयत्न केले जाणार असल्याचे प्रदीप पेशकार यांनी सांगितले. बूथ विजय अभियाना अंतर्गत समाजातील विविध घटकांपर्यंत पोहोचण्याचे लक्ष्य असून प्रत्येक बूथवर या ६ दिवसांत विविध उपक्रम हाती घेण्यात येत आहेत, अशी माहिती प्रदीप पेशकार यांनी दिली. घरोघरी पत्रके पोहोचवून मतदारांशी थेट संपर्क साधणे, प्रत्येक घर व वाहनावर स्टिकर्स लावणे, लाभार्थ्याशी नियमित संपर्कात राहणे, प्रत्येक कार्यकर्त्त्याच्या घरी भाजपाचा झेंडा लावणे आदी उपक्रम राबवले जातील.

6

ट पोलिस स्टेशन येथे कमिटीची बैठक संपन्न

गला नाहो. परत सदर माकाट जनावराचा
नागरिकांना प्रचंड त्रास सहन करावा
लागतोय अशी खंतही बैठकी दरम्यान
व्यक्त करण्यात आली. वाहन धारकांना
वाहन चालवणे जिकरीचे झाले आहे.
याबद्दल आता पोलिसांनीच पुढाकार घेऊन
गंभीरतना बंदोबस्त करून जनतेला दिलासा
द्यावा. अशी एकमुखी मागणी करण्यात
आली. किनवट शहर हे
जातीय तेड विरहित असे

शहर असून येथे आजपर्यंत जनता पार्टीतर्फे राज्यभर तीन एप्रिलपासून सहादिवसीय 'बूथ विजय अभियान राबविष्ण्यात येत आहे, अशी माहिती भारतीय जनता पक्षाचे प्रदेश प्रवक्ते प्रदीप पेशकार यांनी दिली. सहादिवसीय बूथ विजय अभियानांतर्गत आज येथे पत्रकार परिषद झाली. यावेळी व्यासपीठावर भारतीय जनता पक्षाचे महानगर जिल्हाध्यक्ष गजेंद्र अंगळकर, प्रदेश प्रवक्ते संजय शर्मा, प्रदेश प्रवक्ते गोविंद बोरसे, भाजपचे जिल्हा महामंत्री यशवंत येवलेकर, जिल्हा प्रवक्ता श्यामसुंदर पाटील, भाजयुमोरे महानगर जिल्हाध्यक्ष आकाश परदेशी आदी उपस्थित होते.पेशकार म्हणाले, की लोकसभा निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर भाजपने ४०० पारचा नारा दिला आहे. तसेच प्रत्येक लोकसभा मतदारसंघातील भाजपच्या उमेदवाराना प्रत्येक बूथवर गेल्या वेळच्या निवडणुकीपेक्षा ३७० मते वाढविष्ण्यासाठी विविध उपक्रम हाती घेण्यात आले आहेत. महायुतीच्या उमेदवाराच्या विजयाचे मताधिक्य वाढविष्ण्याचे प्रयत्न केले जाणार असल्याचे प्रदीप पेशकार यांनी सांगितले.बूथ विजय अभियाना अंतर्गत समाजातील विविध घटकांपर्यंत पोहोचण्याचे लक्ष्य असून प्रत्येक बूथवर या ६ दिवसांत विविध उपक्रम हाती घेण्यात येत आहेत, अशी माहिती प्रदीप पेशकार यांनी दिली. घरोघरी पत्रके पोहोचवून मतदारांशी थेट संपर्क साधणे, प्रत्येक घर व वाहनावर स्टिकर्स लावणे, लाभार्थ्यांशी नियमित संपर्कात राहणे, प्रत्येक कार्यकर्त्त्याच्या घरी भाजपाचा झेंडा लावणे आदी उपक्रम राबवले जातील.

सर्वांच्या सहकाऱ्याने यशवंत नागरी सह.
बँकेची नेत्रदीपक प्रगती : सुहास पाचपृते

दुपटीने करण्यात आल्याचे त्यांनी सांगितले. मावळत्या वर्षात आपल्या बँकेचा एनपीए दर शून्य टक्के राहिला. सीडी चे प्रमाण ५१. टक्क्यांहून ७०. टक्क्यांपर्यंत पोहचले. मागच्या वर्षी बँकेला ३६. ७२ लाखांचा नफा झाला होता, यावर्षी हा नफा ७७. लाखांवर पोहचल्याचे पाचपुते यांनी सांगितले. सहकार महर्षी माजी मंत्री दिलीपराव देशमुख, आ. अभिमन्यु पवार यांचे आपल्याला वेळोवेळी उपयुक्त असे मार्गदर्शन लाभते. या मार्गदर्शनाच्या बळावरच बँकेची ही नेत्रदीपक प्रगती

मंडलिक उद्धारण